

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610- 4755
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

25.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 03.12.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-95947 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/12749, İstanbul Milletvekili Erdoğan TOPRAK'a ait 7/12750, İstanbul Milletvekili İhsan BARUTÇU'ya ait 7/12751, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/12752, 7/12753, 7/12754, Antalya Milletvekili Arif BULUT'a ait 7/12755, Mersin Milletvekili Mehmet ŞANDIR'a ait 7/12756, Eskişehir Milletvekili Ruhsar DEMİREL'e ait 7/12757, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/12758 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/12749 (1 sayfa)
- 2-Görüş 7/12750 (3 sayfa)
- 3-Görüş 7/12751 (1 sayfa)
- 4-Görüş 7/12752 (2 sayfa)
- 5-Görüş 7/12753 (2 sayfa)
- 6-Görüş 7/12754 (2 sayfa)
- 7-Görüş 7/12755 (3 sayfa)
- 8-Görüş 7/12756 (2 sayfa)
- 9-Görüş 7/12757 (2 sayfa)
- 10-Görüş 7/12758 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

: Arif BULUT

Antalya Milletvekili

Esas No

: 7/12755

Antalya ilinin tümünün yıllık üretimi 5,5 milyon tondur. Başta Avrupa birliği olmak üzere yaklaşık 30 ülkeye ihracat yapılmaktadır. Ülkemizden yapılan ihracatın %18' i Antalya ilimizden yapılmaktadır. Bu miktarın ekonomik büyüklüğü Türkiye' deki enflasyon rakamlarını değiştirecek bir boyuttadır. Ülkemizin en büyük üretim bölgesi Antalya ilimiz de güz sezonunun yaşandığı şu günlerde basında da sıkça yer aldığı üzere üreticiler yetiştirmiş oldukları ürünlerini yollara dökerek protesto etmektedirler. Toptancı Halindeki slogan "ne alırsan 10 kilosu 1 lira" olmuştur. Sebze ve meyve fiyatlarında geçen yıla göre önemli bir değişiklik yoktur. Üreticinin maliyet masrafı günden güne artmaktadır. Ürünler kalitelerine göre fiyat bulamamaktadır. Ürünlerin 10 kurushlarda fiyat bulması üreticiyi ve Hal esnafını perişan ederken, bir yandan da pazarlarda ve alışveriş merkezlerinde fiyatların yüksekliği sebebiyle vatandaşlarımız sebze ve meyve almakta zorlanmaktadır. Bu bilgiler neticesinde;

SORU 1) Sebze ve meyve fiyatlarının gerilemesindeki sebep nedir ve Bakanlığınız bu duruma müdahale etmeyi düşünüyor mu?

SORU 2) Çiftçilerimizin yetiştirdikleri ürünlerden büyük zararlar ettiği ortadadır. Bu durum karşısında her hangi bir önlem almayı düşünüyor musunuz? Eğer düşünüyorsanız bu önlemler nelerdir?

CEVAP 1-2) Bakanlığımızca meyve-sebze üreticilerimize önemli destekler sağlanmakta ve üretimin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda yürütülen bazı çalışmalar aşağıda yer almaktadır.

- Bakanlığımızca, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı üreticilere, tam veya yarı bodur meyve fidanı ile en az 5 dekar, diğer meyve fidanı türlerinde ise en az 10 dekar alanda, sertifikalı veya standart meyve fidanı kullanarak yeni tesis ettikleri bağ ve bahçeler için alan bazlı, hibe şeklinde destekleme ödemesi yapılmaktadır.
- İlk defa 2003 yılında mazot destekleme uygulamasına başlanılmış olup, mazot desteklemesi ile mazot maliyetinin ortalama %16'sı karşılanmıştır. 2012 yılında yapılan mazot desteği birim fiyatı 2011 yılına göre ortalama %15 oranında, 2013 yılında yapılacak mazot desteği birim fiyatı 2012 yılına göre de ortalama % 6,6 oranında artırılmıştır.
- 2005 yılında gübre desteği doğrudan üreticilere ödenmeye başlamış olup, gübre desteklemesi ile gübre maliyetinin ortalama %15'i karşılanmıştır. 2012 yılında ödenen gübre birim destekleme ödemesi 2011 yılına oranla %17 oranında, 2013 yılında ödenecek gübre destekleme ödemesi de 2012 yılına göre ortalama %5,2 oranında artırılmıştır.
- 2005 yılından itibaren toprak analizi yaptıran çiftçilerimize toprak analizi desteği sağlanmaktadır.
- Meyve-sebze üreticilerimiz; organik tarım, iyi tarım uygulamaları, düşük faizli kredi uygulamaları ve AR-GE desteklerinden de yararlanmaktadır.
- 2006 yılında başlatılan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında, depolama, ürün işleme, paketleme ve ambalajlama ile makine-ekipman alımlarına %50 hibe desteği verilmekte olup, bu çerçevede meyve-sebzeye yönelik yatırımlar da desteklenmektedir.
- Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli kapsamında; meyvecilikte

M A A

üretim ve kalite artışı sağlamak, maliyetlerin azaltılması ile ihracat oranının artırılması, modern meyveciliğin geliştirilmesi amacıyla havza faaliyetleri içerisinde meyvecilik havzaları çalışmaları başlatılmıştır.

Tarımsal ürün fiyatları serbest piyasa ekonomisi şartları içerisinde oluşmaktadır. Bakanlığımızca, üreticilerin girdileri daha ucuza alması ve ürünlerini daha iyi pazarlayabilmesi amacıyla, tarımsal üretici örgütlerinin kurulması ve kooperatifleşmeye yönelik gerek kredi desteği gerekse bilgi ve teknik desteği sağlanmaktadır. Bu kapsamda; "Tarımsal Amaçlı Kooperatiflere Kullanılacak Kredilere İlişkin Yönetmelik" esasları dahilinde kooperatiflerin uyguladıkları projeler de Bakanlığımızca düşük faizli kredilerle desteklemektedir.

SORU 3) Bakanlığınız Antalya bölgesi için hazırlamış olduğu teşvik yasasını gözden geçirmeyi düşünüyor musunuz?

SORU 4) Güneydoğu'da çiftçiye yapılan desteklemelerin Türkiye'de ve dünyada seracılıkta önemli bir yeri olan Antalya'daki çiftçilere de verilmesini düşünüyor musunuz?

SORU 5) 5,5 milyon ton örtü altı ürün yetiştiren Antalya çiftçisinin zararlarının giderilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 3-4-5) Bakanlığımızca Antalya iline önemli miktarda tarımsal destek verilmekte olup, son yıllarda tarımsal destek miktarında önemli artışlar sağlanmıştır. Bu kapsamda;

- Antalya iline 2002 yılında 16,4 Milyon TL destek verilmişken, 2012 yılında Kasım ayı sonu itibariyle 62,2 Milyon TL destek verilmiştir. Antalya'ya 2003-2012 döneminde toplam 443,5 Milyon TL tarımsal destekleme ödemesi yapılmıştır.
- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında ürün işleme, paketleme, ambalajlama, depolama gibi yatırımlara %50 hibe desteği verilmekte olup, bu kapsamda 2006-2012 döneminde Antalya iline değişik konularda toplam 20,1 Milyon TL destek verilmiştir. Ayrıca aynı program kapsamında uygulanan makine-ekipman alımı desteği kapsamında 2007-2012 döneminde 4,7 Milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır.
- 2003-2012 döneminde Antalya ilinde değişik projelerle 20 kooperatife toplam 17,6 Milyon TL kredi desteği sağlanmıştır.

Bakanlığımızca, ülkemizdeki seracılıkta sürdürülebilirliği sağlamaya yönelik olarak; seraların yapısal özelliklerinin iyileştirilmesi, iklimlendirme ve alternatif enerji kaynaklarından faydalanma, kontrollü koşullarda üretim, işletmeleri kayıt altına alma, sertifikalı üretim materyali kullanımı, topraksız tarımın yaygınlaştırması, entegre hastalık ve zararlı yönetimi, sertifikalı güvenli ve izlenebilir gıda üretimi konularında çalışmalar yapılmaktadır. Örtüaltı üretiminin geliştirilmesine yönelik yapılan çalışmalar içerisinde, örtüaltı işletmelerin, alternatif çevre dostu üretim tekniklerine yöneltilmesi amacıyla farklı destekler verilmekte, eğitim faaliyetleri yürütülmekte, izlenebilirlik, reçeteli ilaç kullanımı gibi bazı tedbirler de alınmaktadır.

Bakanlığımızca örtüaltı üretimi yapan ve Örtüaltı Kayıt Sistemine kayıt yaptıran üreticilerimize birçok konuda destek verilmekte olup, bu desteklerden bazıları şu şekildedir;

- Sebze alanları için; Mazot Desteği 4,00 TL/da, Gübre Desteği 5,00 TL/da,
- Toprak Analizi Desteği 2,5 TL/da,
- Örtüaltı İyi Tarım Desteği 100 TL/da,
- Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Desteği: 600 TL,
- TARSİM (Sera Sigortası) Desteği: Poliçenin % 50'si,

M 2 A

- Örtüaltı Bombus Arısı Desteği: Dekara en fazla 2 adet olmak üzere 60 TL/Koloni,
- % 50 faiz indirimli kredi desteği.
- Alternatif enerji kaynakları (jeotermal, güneş enerjisi) kullanılarak yapılan sera projelerine belirli bir üst limite kadar %50 hibe desteği.

Ayrıca, ülkemizde bitkisel üretime arız olan zararlı organizmalara karşı biyolojik ve/veya biyoteknik mücadelenin yaygınlaştırılması ile kimyasal ilaç kullanımının azaltılması amacıyla örtüaltı bitkisel üretimde, paket toplamı 430 TL/dekar olacak şekilde;

- Tül kullanan üreticilere 80 TL/dekar,
- Feromon + tuzak kullanan üreticilere 100 TL/dekar,
- Tekniğine uygun olarak faydalı böcek salımı yapan üreticilere 250 TL/dekar destekleme ödemesi yapılmaktadır.

SORU 6) 5957 sayılı yasanın 01.01.2012 tarihi itibarı ile yasanın yürürlüğe girmesi ile sebze ve meyve fiyatlarının %30 ucuzlayacağını belirtmiştiniz. %30 ucuzlama hedefinizdeki amaç halkımızın ucuza meyve sebze yemesi midir, yoksa çiftçinin alın teri olan ürününü ucuzlatıp sokağa dökmesini sağlamak mıdır?

CEVAP 6) 5957 Sayılı Kanuna ilişkin işlemler Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Konuyla ilgili olarak Gümrük ve Ticaret Bakanlığından alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Sebze ve meyve fiyatlarına etki eden faktörlerin başında; mevsimsel etkiler, üretici davranışları, sektördeki araçların sayısının fazlalığı ve bunların ticari davranışları ile işlem maliyetleri gelmektedir.

Bunlardan, mevsimsel faktörler dışındaki diğer konulara yönelik olarak Hal Kanunu ile çeşitli düzenlemeler getirilmiştir.

Hal Kanununa istinaden Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde kurulan Hal Kayıt Sistemi sayesinde üreticilerimizin gelecekte ne üreteceğine karar vermesine ve planlama yapabilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

01/01/2012 tarihinde yürürlüğe giren Hal Kanunu ile, ticarete serbestlik getirmek, alternatif pazarlama kanallarının oluşmasını temin etmek ve AB mevzuatına uyum sağlamak amaçlarıyla, bildirimde bulunmak kaydıyla toptancı hal dışında da alım satıma imkan sağlanmıştır. Bu düzenleme ile perakende olarak mal satan market, manav, pazarcılar ile sebze ve meyveleri kendi tüketimlerinde kullanan otel, lokanta, yemek fabrikası gibi kuruluşlar, toptancı haline bildirmek kaydıyla hal'e giriş zorunluluğu olmaksızın doğrudan üreticiden mal temin edebilecektir. Böylece sebze ve meyve ticaretindeki maliyetlerin düşmesine, zaman kayıplarının azalmasına ve tüketicilerin daha ucuza sebze ve meyve tüketmelerine imkân sağlanmaktadır.

Hal Kanunu ile toptancı hali içindeki satışlarda %2 olarak uygulanan hal rüsumu %1'e, toptancı hali dışındaki satışlarda %15 olarak uygulanan hal rüsumu ise %2'ye düşürülmüştür.

Böylece, sebze ve meyve fiyatlarındaki bir maliyet kalemi önemli ölçüde azaltılmıştır.